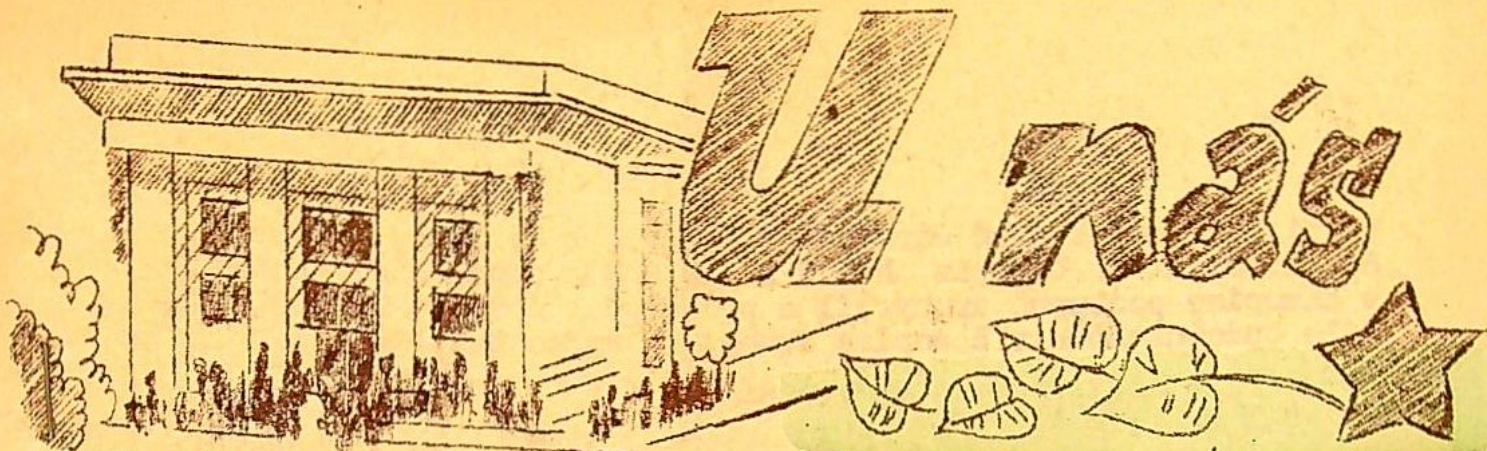
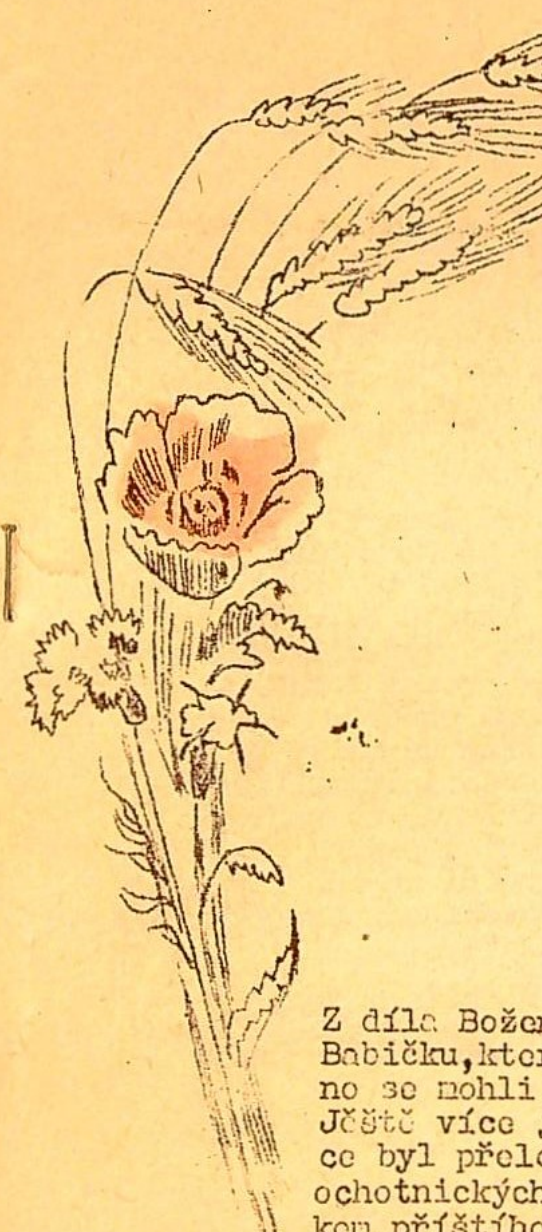

ZPRÁVODAJ XXVII. JIRÁSKOVA HRONOVA - - - - - 16. srpna 1957 .

ALOIS JIRÁSEK a BOŽENA NĚMCOVÁ
V LUŽICKÉ SRBŠTINĚ .

S delegací německých ochotníků přijel do Hronova i s. Gerhard Hendrich, vedoucí lužickosrbského domu lidové tvořivosti v Budišíně. Požádali jsme soudruha, aby nám pověděl, jak jsou u nich oblíbení autoři našemu kraji tak blízcí - Alois Jirásek a Božena Němcová. Dověděli jsme se, že jejich díla byla již mnohokrát překládána a že jsou oblíbena ve všech lužickosrbských vesnicích a městečkách. Některé překlady byly již vydány před druhou světovou válkou, za vlády fašismu, kdy byly jakékoliv národnostní projevy Lužických Srbů potlačeny, nastala dlouhá odmlka. S novým pojetím národnostní politiky NDR souvisel i rychlý rozvoj přátelských kulturních styků s ČSR.

Z díla Boženy Němcové si dosud přeložili do lužické srbštiny Babičku, která vyšla již před druhou světovou válkou a nedávno se mohli čtenáři seznámit s překladem Divé Báry. Jště více je známé dílo Aloise Jiráska. Po první světové válce byl přeložen jeho "GERO", který se dříve velmi hrával na ochotnických scénách. I nyní ho ochotníci připravují a začátkem příštího roku se znovu Jiráskovo drama objeví na jevišti lužickosrbských vesnic.

Velmi oblíben je také Jiráskův "F.L.V.ě.k", který na pokračování otiskuje časopis N O W A D O B A. Nyní již vychází v časopise postupně druhý díl a první vyšel nedávno knižně. Jakmile bude ukončen v časopise druhý díl výjde také knižně.

Před dvěma roky vyšlo nové vydání "F I L O S O F S K É H I S T O R I E".

Božena Němcová i Alois Jirásek, právě tak jako řada dalších českých významných spisovatelů, jsou u lužických Srbů velmi oblíbeni.

ZAJÍMAVOSTI

Viděli jste na náměstí, u divadla i jinde chlapce s plnou náručí "Zpravodaje", který volá:

"Poslední číslo právě vyšlo!" "Kupte si poslední číslo Zpravodaje..."? Byl to jistě Petr Kijak, žák páté třídy hronovské osmiletky, který nejobětavěji pečuje o kolportáž našeho časopisu. Do dnešního dne prodal více jak 350 výtisků.

Škoda, že domy osvěty v Hradeckém kraji nejsou trochu aktivnější a nepozvou některý soubor J.H. do svého města k pohostinskému vystoupení. Je to velká příležitost, ale zůstává bohužel stále nevyužita.

V Sokolovně otevřela svůj stánek DILIA a prodává tam divadelní texty, které sama rozmnožila. Zároveň zdarma obdržíte seznamy různých her, které byly Dilii vydány. Záznamy jsou doplněny obsáhlými obsahy jednotlivých her.

Hlas novináře:

"Jsem na Jiráskově Hronově po prvé, ale připadá mi tu všechno blízké a důvěrně známé. Vyplývá to asi ze srdečné atmosféry, kterou tu cítím na každém kroku a která vytváří nám, novinářům, příznivé pracovní klima. V prvních dnech nám poněkud pocuchaly nervy jen ty nešťastné telefony - to je snad ale už definitivně mizlost. A divadlo? Zatím mě nejvíce zaujal "Pygmalion" v podání trebičského souboru a velmi na nás zapůsobila také brechtovská inscenace našich německých přátel."

Vlastimil Vrabec,
Svobodné slovo.

ÚSPĚCH ODVAHY A MLÁDÍ

Přednost věřejšího uvedení Arbuzovova "Donu na předměstí" je v tom, že tato hra byla až dosud na ochotnickém jevišti neznámá. Jde vlastně o dramatickou reportáž, napsanou na začátku Velké vlastenecké války. Dramatik tehdy pocítoval nutnost ihned reagovat na současnou válečnou situaci. Je až obdivuhodné, jak citlivě při tom dokázal spojit aktuální politické události s intímním životem mladých sovětských lidí. Hra byla napsána ve čtrnácti dnech a proto není divu, že má některé znaky chvatu.

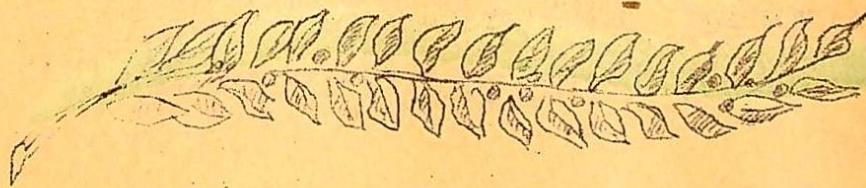
Je to především příliš dlouhá expozice v prologickém prvním jednání. Tento nedostatek vedl režiséra dramatického souboru Máj z Prahy k rozčlenění prvního jednání pomocí světelných přerývů na čtyři obrazy. V inscenaci se však ukázalo, že expozice hry pozbyla tímto režijním záměrem živé a bezprostřední atmosféry mírového života sovětské mládeže. Tento režijní nedostatek podtrhlo i chybné využití hudby ve světelných přerývech, kdy tóny Čajkovského "Pathetické" dávaly tušit blížící se tragedii. V dalším průběhu představení bylo hudby užito vhodněji a také světelné přerývy účinně pomohly prohloubit výsledný, silný dojem z inscenace.

Výtvarná stránka představení trpěla nepropracovaností a nedomyšleností, což bylo zaviněno do jisté míry tím, že úkol výtvarníka vzal na sebe sám režisér. Nelíbilo se nám scéna konsenolského sekretariátu, která se odchýlila od záměru autora. Práci se světly bylo třeba více dohlédnout a vyzkoušet. Je zajímavé, že dosud žádný soubor letošního Hronova nedevedl využít bohatý světelný park, který má divadlo k dispozici.

Nejsilnější hereckou postavou byla K. Ježková, představitelka Věry Petrovny, která přesvědčila obecenstvo o bohatém, vnitřním životě odvážné a nekompromisní konsenolské pracovnice. Také ostatní představitelky divak podaly své úlohy citlivě, živě a pravdivě, i když bychom při hlubším rozboru objevili některá místa, která bylo třeba obohatit. Postavy chlapců Smagina a Danily trpěly poněkud šablonovitostí, kterou poznal hlavně ten, kdo viděl tyto, jinak nadané hochy v inscenacích dřívějších "J.H." "Začínáme žít" a "Šťastnou cestu". Představiteli Šeremeta se podařila především závěrečná scéna. U Aljoši nám vadila zbytečně zdůrazněná sentimentálnost. Korobejnikov, i když patřil k nejlepším mužským postavám, nedokázal přesvědčit hlavně ve výstupu po svém příchodu z Leningradu.

V závěru bychom rádi zdůraznili, že věřejší inscenace splňuje předpoklad, aby divák odcházel z představení s hlubším pohledem na život. Inscenace také ukázala správnou cestu ochotnickým souborům v uvádění her k 40. výročí VRSR.

V. Kotva a E. Augustin.

Jiráskovy Hronovy

Při každém Jiráskově Hronově se dávala aspoň jedna Jiráskova hra. Byly to hlavně hry historické jako Géro, Emigrant, husitská trilogie a zdramatisované Bratrstvo.

V divadle v pravé loži při představení vždy sedávali členové rodiny Mistrových.

Do roku 1937 nebývala všechna představení vyprodána a ojedinělé výpravy v neděli byly vřele vítány pořadateli. Vítání byli i jednotliví ochotníci účinkující v slavnostním představení nebo příjíždějící soubory a to hned na nádraží a vždy bylo o ně pečlivě postaráno.

S ubytováním neměli hronovští starosti. Čtyři malé hotely a několik pokojů v soukromí stačilo.

V slavnostním týdnu, kromě nedělí, zely hronovské ulice i náměstí prázdností, jen večer se na chvíli zaplnily lidmi spěchajícími do divadla.

Členové t. zv. celestátního souboru si cestovné, ubytování a stravování po dobu J. H. hradili ze svého. Jiní šetřili na Hronov celý rok.

Stálými návštěvníky divadla byli hronovští sousedé. V prvních ročnících nestačili zaplnit hlediště, avšak později - hlavně v okupaci - byl o vstupenky čilý zájem.

Jiráskovy Hronovy navštěvovali i herci z povolání. V roce 1934 zde byla Mila Pačová, která v předvečer oslav zapálila strážný ohně na Turově. Ale přijeli a s ochotníky besedovali také Zdeněk Štěpánek, Saša Rašilov, Fr. Vnouček a občas i některý dramatik, jehož hra se právě v Hronově uváděla.

První novinář - denního tisku - se zde objevil asi roku 1937!! Nemýlí-li se, byl to A. M. Brousil, nynější rektor AMU.

V prvních Hronovech bylo dosti času na společné vycházky po stopách Jiráskových děl. Navštívili jsme postupně všechna místa kroniky "U nás", "Skaláků" a mohli jsme i za hranice do Chudoby a Vanbeřic.

Ladislav Fiala,
Týnec n. Labem.

Vydává PRÍPRAVNÝ VÝBOR XXVII. JIRÁSKOVA HRONOVA, od 8.-25. srpna 1957. - Řídí: M. Moravec a V. Květenský z Náchoda; odpovídá C. Snolík, Broumov. Kreslí a rozmnožuje: J. Ulrich, Dům osvěty Broumov.
- Cena 40 hal. -

N 107407